

קבץ

תוֹךְ הַנַּחֵל

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך הנחל נובע
מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל מי ומשם ישקונו העצרים, להתחזק בעבודת
הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

*

אשר נאמרו בשלחן הפתור של
מרן מוהר"א "ש שליט"א
בסעודה שלישית שבת פרשת משפטים – תשע"ג

ונגלה ויפאר גדל מעלת חדושי תורה אמתיים המסגלים להועיל לאדם ולא לשברו,
ויעורר מאד על למוד השלחן ערוך והפוסקים ברצונו של רבנו ז"ל, ויבאר ענין השמירה
הגדולה של למוד הפוסקים על חדושי התורה שיהיו אליבא דאמת

ויא לאור ערב שבת קדש פרשת משפטים תשע"ד
על ידי תלמידי מתיבתא 'היכל הקדש' חסידי ברסקלב
עיר הקדש ירושלים תובב"א

סעדה שלישית שבת פרשת משפטים ה'תשע"ג

מואמר

ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם

בסעודה שלישית, סעודת רעוא דרעוין, דבר מוהרא"ש נ"י דבורים נוקאים
ונפלאים מאד על פי דברי רבנו ז"ל בלקושי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"א,
המדבר מלמוד פוסקים, לפני ואחר אמירת חדושי תורה, עון שם.

הספנה שיש פאשר מחדשים בתורה

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רבנו ז"ל אומר: בשמוחדשין חדושי
תורה, ואזי יש אלו הירועים, המסתכלים ומצפים על זה, וצריך
להעמיד אנשי חיל, להעמידם לפניהם ולאחריהם, כדי שלא יתקרב
זר וזה נעשה על ידי למוד הפוסקים, שצריך ללמד פוסקים קדם
החדוש שמתחדש ואחר כך, ועל ידי זה נעשין בחינת אנשי חיל
מלפניהם ומלאחריהם. וחתורה יורדת והולכת ביניהם לבטח, פי

האנשי חיל עומדים עם הכלי זיו, ואינם יכולים אלו הנ"ל להתקרב; עד כאן לשון רבנו ז"ל.

האחריות שיש לאומר הדישים פרטים

והסביר מוה"רא"ש נ"י, כי הנה אמירת הדישי תורה לפני אנשים, היא אחריות גדולה מאד, כי צריכין לפלס דרכו בעת שמדבר, כדי שיוכל לומר לפני כל אחד ואחד, רק את מה שהוא צריך לשמוע בפני מדרגת מחו – לא פחות ולא יותר (לקיפי מוה"ר"ן חלק ב' סימן מז), וכמו שהסביר פעם מוה"רנ"ת ז"ל, שצריכין לבקש הרבה מן הקדוש-ברוך-הוא, לדעת מתי לומר התעוררות ומתי לומר התחזקות, כי אם בן אדם צריך התעוררות, כי הוא רחוק מקיום התורה והמצוות, וצריכין לעורר אותו על עקרי התורה והיהדות, ובמקום התעוררות, אפה אומר לו התחזקות, ואפה אומר לו שהכל בסדר, ויהיה טוב, ואין מה לדאג וכו' וכו', הרי חתכת את ראשו, כי גרמת לו להשאר בדרכיו המקלקלים, ועוד חזקת אותו על זה, ולהפך, בשאדם צריך התחזקות, כי רוצה מאד לקיים את התורה והמצוות, אבל עוברים עליו משברים ונגלים רבים, ובמקום לומר לו התחזקות, אפה מדבר לפניו דברי התעוררות, ואפה מחליש את דעתו, הרי גם בן חתכת את ראשו, חס ושלום.

הפחד שיש לצדיקים מלומר תורה ברבים

ולכן היא אחריות גדולה לומר תורה, וגם סכנה גדולה, והצדיקים מפקחים מאד מזה, וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סוף סימן מז), שהצדיק האמת, יש לו אימה גדולה בשאומר תורה, יותר מאימת ראש השנה ויום הכפורים, ולכן צריך לבקש הרבה מתקדוש-ברוך-הוא שיזכה לדעת מתי לומר תורה, ואיך לומר תורה, ובזכות התפלה בודאי יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיצליח באמירת תורתו, לעורר הבריות לעבודת השם יתברך.

מי הם "אלו הידועים" שדברנו רבנו ז"ל?

ואלו הם דברי רבנו ז"ל כאן: **בשמהדשין חדישי תורה, ואזי יש "אלו הידועים" המסתכלים ומצפים על זה, והכונה של המלים "אלו הידועים" היא על הקלפות הנבראות מעוונות בני אדם, והן באות ביחד עמו, למונעו ולבלבל אותו מלשמע דבורים קדושים שיועילו לו לחזור בתשובה, ועל כן הצדיק צריך מאד לשקול את דבריו בפלם, ולהבין מה שצריך לומר לפני כל אחד ואחד כפי מדרגתו, כדי לעזר לו להתגבר על כל הקלפות ועל כל "אלו הידועים", וצריך הצדיק להתפלל על זה, וגם לבכות על זה, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רסב), ובזכות התפללות והתבכיות, בודאי יעזר לו**

הקדוש-ברוך-הוא לומר הדושי תורה אמתים, עד שיברחו כל הקלפות, ויתעזרו כל השומעים בתשובה.

הרחמן ואלנו מלברא רקיעים של שוא

ונחו המבאר בזהר הקדוש (תקדמת בראשית דף ה' ע"א), שעל ידי הדושי תורה אמתים - נבראים שמים וארץ חדשים, אבל על ידי הדושי תורה שאינם אמתים נבראים רקיעים דשוא, חס ושלום, וכששמעו התלמידים זאת מפי רבי שמעון, ענו בלם ואמרו, רחמנא לשזבון רחמנא לשזבון, עין שם.

כי אמירת הדושי תורה היא אחריות גדולה, וגם סכנה גדולה מאד, ואם אדם אומר הדושי תורה בראוי, אזי בורא שמים וארץ חדשים, ועוזר לבני אדם לעשות התחלה חדשה בחיים, ולהתקרב אליו יתברך באמת, ונחשב כאלו ברא בריאה חדשה, ונפח חיים חדשים בלבבות בני אדם, אבל אם אומר הדושים של תבל, וכל פונתו היא להראות חכמתו ודעתו לבני אדם, ומשפיל בני אדם על ידי אמירת תורתו, הרי בורא רקיעים דשוא, ובני אדם חושבים שיבואו לתועלת על ידם, ובמקום להשיג תועלת, באים לידי ספקות וכפירות, רחמנא ליצלן (לקיטוי מוהר"ן חלק א' סימן כה).

ולכן כל מי שרוצה לגשת לעבודה זאת של אמירת תורה, צריך לבקש הרבה מהשם יתברך שיזכה לדעת איך לפלס דבריו, ולומר דבורים קדושים שישונו חברות תועלת על ידם, ובכח ובזכות התפלה, יעזר לו הקדוש-ברוך-הוא להצליח בכל דבריו.

למוד הפוסקים לפני הדין התורה ואחריהם

והנה רבנו ז"ל מגלה בתורה זו, יסוד גדול בהתחדשות הדין תורה, שצריכים ללמוד פוסקים, לפני הדין ואחרי, ועל ידי למוד פוסקים, מעמידים אנשי חיל עם כלי זין, ששומרים שלא יתקרבו "אלו הדינים" אל הדין, ויצליחו הדין לעשות פעלתם הנכונה, וכמוכא בספר המדות (אות הדין דאורייתא חלק ב' סימן ז): 'מחדש אורייתא, צריכים ללמוד קדם הדין פוסקים, וגם אחר כך, ותלמוד פוסקים הוא השמירה של הדין, שלא יגע בהן זר; עין שם, כי בשאדם רוצה לחדש הדין תורה, צריך לשמר מאד שלא יצאו הדין מגדרו החלכה כי הוא זה.

התורה להמציא חדשות ויקא

כי יש תורה גדולה אצל לומדים, שרוצים להמציא הלכה חדשה מתוך הדין (היי מוהר"ן סימן קצד), ונדמה להם שזו מעלה גדולה,

בשיכולים להמציא איזו תלכה חדשה, אבל על זה ועל פיוצא בזה נאמר: "כל אמרת אלוה צרופה וגו' אל תוסף על דבריו" (משלי ל, ה-ו). כי די לנו תרי"ג מצות התורה, כמו שהן מבארות בשלחן ערוך, ואין צריכין להוסיף עליהן, כי כל המוסיף גורע.

כל המוסיף גורע ומביא פריקת על

ובמו שפרש הגר"א זי"ע הפסוק (בראשית כו, ט): "והיה כאלו תריד ופרקת עלו מעל צואריך", תריד בגימטריא תרי"ד, ואמר יצחק לעשו, שאם יעקב יוסיף על תרי"ג מצות התורה, ומתרי"ג יהיה נעשה תרי"ד, אז "ופרקת עלו מעל צואריך", שתוכל לצאת מתחת ידו ולהתגבר עליו חס ושלום, כי אסור להוסיף על מצות התורה תקדושה, וצריך לשמור אותן כמו שהן מבארות בשלחן ערוך.

הפוסקים הם שמירה על הדיישי תורה

ועל בן למוד פוסקים הוא שמירה גדולה על הדיישי תורה, שלא ינקו מהם החיצונים והקלפות, ולא יפשו בהם בני אדם, כי על ידי שאדם לומד פוסקים, לפני הדיישי ולאחריו, על זה יהיה בטוח שלא יצאו הדיישי תורתו מגדרי השלחן ערוך, ותגיע תועלת עצומה

לכל השומעים דבריו, שבלם יתעוררו לשמור התורה והמצוות,
ולהתקרב אליו יתברך באמת.

אזהרת רבנו ז"ל ללמוד בכל יום פוסקים

ועל בן הזהיר רבנו ז"ל מאוד על למוד שלחן ערוך, ואמר (שיחות הר"ן סימן קפה) שכל בר ישראל מחיב ללמוד פוסק בכל יום – חק ולא יעבור, כי על ידי שלומדים פוסק, ונזהרים מאוד להנהיג כל פרטי החיים על פי השלחן ערוך, על ידי זה מקבלים "אנשי חיל" שעומדים עם כלי זין, לשמור על האדם מכל רע ומכל הקלפות, וזוכים להצליח מאוד בחיים, ועל בן אשרי הזוכה להגות הרבה בלמוד פוסקים ובשלחן ערוך, ובפרט פשוטה לחדש חדושי תורה, ולזכות בני אדם עם דברי תורה, כי למוד הפוסקים ישמר אותו מכל רע, ותהיה זכות הרבים תלויה בו, אשרי לו ואשרי חלקו.

פרשת משפטים – יסוד השלחן ערוך

וקשר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאוד, כי הנה כתיב (שמות כא, א) **ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם, ומבארים בפרשה זאת הרבה הלכות ודיני התורה,**

וְדַקְדוּקֵיהֶם וְטַעְמֵיהֶם, שֶׁהֵם יסוד השלחן ערוך, וְכִמּוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י (פסוק א) "בְּשִׁלְחַן הָעֵרוּךְ" וּמוֹכֵן לְאֹכֹל לְפָנֵי הָאָדָם.

למה התחלקו הדינים בשלש פרשיות?

ויש לדקדק, למה התחלקו פרשיות אלו "בשלח - יתרו - משפטים" בצורה כזאת, שבפרשת "בשלח" נתנו להם קצת משפטים ודינים, וכמו שכתוב (שמות טו, כה): "שם שם לו חק ומשפט ושם נפהו", ואחר כך בפרשת "יתרו" עצם נתינת התורה, ואחר כך בפרשת "משפטים" התבארו שאר משפטי ודיני התורה, למה התחלקו בצורה כזאת, ולא נאמרו בלם ביחד?

פרשת קבלת התורה נתונה בין שתי פרשיות הדינים

והנה לפי דברי רבנו ז"ל הנ"ל - מוכן הענין מאד, כי התורה תקדושה מלמדת אותנו בנה, עצם מעלת למוד הפוסקים והמשפטים, שהם שומרים על הדישי תורה שלא יגע בהם זר, ועל ידי שלומדים פוסקים, מלפניהם ומאחריהם, מבטחים שלא יצאו חדישי התורה מגדרי המשפטים, ויבואו מכל החדישים תועלת רבה ואמתית לכל השומעים, ועל כן נתינת התורה שבפרשת "יתרו", כתובה בין משפטי התורה שבפרשת "בשלח", לבין משפטי התורה

שבפרשת "משפטים". כי הלכות ומשפטי התורה, הם כמו שמירה והעמדת אנשי חיל, שלא יגע זר בדברי תורה.

וכמו דאיתא במדרש (שמות רבה פרשה ל' סימן ג'), **ואלה המשפטים**, כזה כתיב למעלה מן הפרשה (שמות יח, כב): "ושפטו את העם בכל עת", ואמר כאן, **ואלה המשפטים**, ותדברות באמצע, משל למטרונה שהיתה מהלכת, הוין מכאן והוין מכאן, והיא באמצע, כך התורה דינין מלפניה, ודינין מאחריה, והיא באמצע, עין שם.

ולכן אשרי הזוכה ללמוד פוסקים בכל עת, וכן נזהר מאד שכל חדושי תורתו יהיו בנויים ומיסדים על אדני השלחן ערוך והפוסקים, כלי לנמות מהם ימין ושמאל, וכן מתפלל הרבה להשם יתברך שיזכה לחדושי תורה אמתיים, כי על ידי זה יקבל סיעתא דשמיא מיחדת לעורר נשמות ישראל על קיום התורה והמצוות על ידי תורתו, ותהיה זכות הרפים תלויה בו לדורי דורות.

והשם יתברך יזכנו ללמוד הרבה פוסקים ולחדש חדושי תורה אמתיים, עדי נזכה שיתקום בנו הכתוב (ישעיה יא, ט): "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", אמן ואמן.

